

Akaryakıt istasyonları için son çağrı...

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 12.07.2019 tarih 30829 sayılı Sıfır Atık Yönetmeliği resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sıfır Atık Yönetmeliği ekleri incelendiğinde EK-2 Bina ve Yerleşkeler için Sıfır Atık Yönetim Sisteminin Uygulama Takvimleri de belirtilmiştir.

Akaryakıt istasyonları ve dinlenme tesisleri ilgili yönetmeliğin EK-2'sinde 2. Grup'ta yer almakta olup 31.12.2020 tarihinden itibaren Sıfır Atık Yönetim Sistemine geçiş yapmış olmaları zorunlu koşulmuştur. Sıfır atık yönetim sistemi kurmakla yükümlü bulunan akaryakıt istasyonları en az Temel Seviyede Sıfır Atık Belgesi almakla da yükümlüdür.

Peki Sıfır Atık Yönetim Sistemini Kurmak için Atılacak Adımlar Nelerdir?

Akaryakıt istasyonları ve dinlenme tesislerinin de bulunduğu Sıfır Atık Yönetmeliği'nde tanımlanan bina ve yerleşkeler grubunda yer alan kurum ve kuruluşlar aşağıdaki kriterleri yerine getirmek ve Sıfır Atık Yönetim Sistemini oluşturmakla işe başlayacaklardır.

- 1- Öncelikle kurum/kuruluş içinde oluşan tehlikesiz nitelikteki geri dönüştürülebilir kağıt, plastik, cam ve metal gibi atıkların diğer atıklardan ayrı olarak toplanması ve biriktirilmesi.
- 2- Atık pil, elektrikli ve elektronik eşya atığı, vb. gibi geri kazanılabilir diğer atıkların ayrı olarak toplanması ve biriktirilmesi.
- 3- 1. ve 2. Maddeler dışında kalan tehlikesiz ve tehlikeli özellik gösteren diğer atıklar ile tıbbi atıkların ayrı toplanması ve biriktirilmesi. (Örneğin; atık akaryakıt çamurları vs.)
- 4- Çay ocakları, kafeterya, yemek hazırlanması ve servisinin yoğun olarak gerçekleştirildiği yerlerde biyo-bozunur atıkların ayrı olarak toplanması ve biriktirilmesi. Yapılabiliyorsa kompostlanması.
- 5- Sıfır atık yönetimine ilişkin ilgili kurum/kuruluş çalışanlarına bilgilendirme eğitimi düzenlenmesi.
- 6- Atıkların biriktirildiği ekipmanların yönetmeliğin EK-5'deki renk kriterlerine uyulması, atığın içeriği konusunda bilgi veren işaret ve uyarıların ekipman üzerinde yer alması.
- 7- Tüm biriktirme ekipmanlarının ihtiyaca ve ilgili yönetmelikte belirtilen kriterlere uygun hacim, özellik ve sayıda olması.
- 8- Toplanan atıkların, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslı atık işleme/bertaraf tesislerine teslim edilmek üzere oluşturulan geçici atık depolama alanında bekletilmesi.
- 9- Çevre Kanunu ve bu Kanun kapsamında hazırlanan mevzuat doğrultusunda almakla yükümlü olduğu izin ve/veya çevre izin/lisanslarının bulunması,
- 10- İlgili kuruluş eğer depozito kapsamındaki ambalajlı ürünlerin satışını gerçekleştiren bir satış noktası ise; tüketiciler tarafından iade edilmek istenen depozitolu ambalajların toplanması amacıyla Bakanlıkça esasları belirlenen Depozito Sistemine katılım sağlamakla yükümlü olacaktır. (Bu şart 01.01.2021'den itibaren aranacaktır.)

Sıfır Atık Sistemi Kuranların Yükümlülüklerini Sizler için Özetledik...

- Tüm faaliyetlerinde Sıfır Atık Yönetmelik'in de belirtilen genel esaslara uymakla,
- Sorumluluk alanları dahilindeki tüm kişi ve kuruluşları, atıklarını türlerine göre ayırmaya ve ayrı biriktirmeye teşvik etmekle,
- İsrافی önlemeye yönelik çalışmalarda bulunarak atık oluşumunun önlenmesini/azaltılmasını sağlamakla,

- Kaynağında ayrı biriktirilen atıkların birbirleriyle karıştırılmadan ayrı olarak toplanmasına ve geçici depolanmasına yönelik altyapıyı oluşturmakla,
- Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve uygulanmasında, Yönetmelik'in EK-1 listesinde tanımlanan uygulama takvimine uymakla,
- Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması, işletilmesi ve izlenmesine yönelik olarak Bakanlıkça hazırlanan kılavuz doğrultusunda gerekli iş ve işlemleri gerçekleştirmekle ve mevcut atık yönetim hizmetlerini bu sisteme entegre etmekle,
- Sıfır atık yönetim sistemine geçiş süreci de dahil olmak üzere mevcut atık yönetim hizmetlerinin sıfır atık yönetim sistemine entegre edilmesine yönelik program ve politikaları belirleyerek ilgili talimatlarına yansıtılmakla,
- Sıfır atık yönetim sisteminin tasarım aşamasından başlayarak uygulamaların izlenmesi faaliyetlerini de içeren tüm sürecin, sorumluluk alanı içerisindeki tüm kişi ve kuruluşların katılımı ile bütünlük ve uyum içinde yürütülmesini sağlamakla,
- Kurulan sıfır atık yönetim sistemini sorumluluk alanındaki tüm kişi ve kuruluşlara ilan eden duyurmakla, atıkların oluşturulan sistem doğrultusunda biriktirilmesini sağlamakla,
- Sıfır atık yönetim sisteminin yaygınlaştırılması ve bu konudaki farkındalığın artırılmasına yönelik bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri yapmakla, bu kapsamda düzenlenen faaliyetlere katkı ve katılım sağlamakla,
- Sıfır Atık Bilgi Sistemine kayıt olmak ve bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin olarak istenen bilgi ve belgeleri sisteme kaydetmekle,
- Oluşan ve ayrı biriktirilen tüm atıklara ilişkin veriler ile bu atıkların teslim edildiği yerlere ilişkin bilgileri Ocak ve Temmuz ayları olmak üzere yılda iki kez sıfır atık bilgi sistemi üzerinden bildirmekle yükümlüler.

Sıfır Atık Kurulum Aşamaları Nelerdir?

Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması için izlenmesi gereken yol haritası aşağıdaki gibidir.

Odak Noktalarının Belirlenmesi: Kurumdaki sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasından, etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından, izlenmesinden, bilgi akışının sağlanmasından, raporlaması için sorumlu kişilerin atanması ve planlamaların yapılmasıdır.

- **Çalışma Ekibinin Belirlenmesi:** Sıfır atık yönetim sisteminin kurulumunda uygulanmasına ve izlenmesine kadar olan sürecin takibini yapacak sorumlu kişi veya kişiler ile çalışma ekipleri oluşturulur.
- **Planlama Yapılması:** Uygulanacak sıfır atık yönetim sisteminin en etkin şekilde yapılandırılması için, uygulamaya geçmeden önce yapılacaklara ilişkin planlama yapılır.

Mevcut Durum Tespiti: Öncelikle atıklar konusunda ne durumda olduğu belirlenir, mevcut durum analiz edilir. Atıkların kaynağı, türü, biriktirme şekli, toplama ve taşıma yöntemleri, geçici depolama alanı ve son olarak atığın teslim edildiği bertaraf firmasına ilişkin mevcut durum tespiti yapılır.

Planlama: Bu aşamada, mevcut durum esas alınarak kuruma özgü termin planı hazırlanır.

İhtiyaç Analizi: Sıfır atık sistemi kurumda uygulanırken, kurumdaki her birim dikkate alınarak (ofisler,

Başvuruların Değerlendirilmesi

Sıfır atık bilgi sistemi üzerinden yapılan başvurular, ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından sıfır atık bilgi sistemi üzerinden 30 (otuz) gün içerisinde değerlendirilecektir. İl Müdürlüğü personelleri gerekli görülmesi halinde yerinde incelemelerde bulunacaktır. Söz konusu başvuruda eksiklik görülmesi halinde başvuru sahibine iletilecektir.

Başvurunun uygun bulunmaması veya belirtilen süre içerisinde eksikliklerin tamamlanarak sistem üzerinden sunulmaması halinde sıfır atık belge başvurusu reddedilecektir.

Sıfır Atık Bilgi Sistemi üzerinden yapılması gereken beyanları yapmayanlar ile denetimler sırasında sıfır atık yönetim sistemini uygulamadığı ve verilen belgenin sürekliliğini sağlamadığı tespit edilen yerlere, idari yaptırım öngörülen fiillerin tespiti halinde idari yaptırım uygulanmasını müteakip 90 (doksan) gün iyileştirme süresi verilecektir.

Verilen süre sonunda; gerekli iyileştirmenin yapılması halinde sıfır atık belgesi geçerliliğini sürdürecektir, yapılmadığı takdirde ise sıfır atık belgesi iptal edilecektir.

Değişikliklerin Süresi

Sıfır atık belgesinin alınmasına esas teşkil eden ve sıfır atık bilgi sistemi üzerinden sunulan bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde değişikliği takip eden 30 (otuz) günü içerisinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden gerekli bildirimde bulunulur ve belge geçerliliğini korur. Verilen süre içerisinde değişiklik durumlarının bildirilmemesinin tespiti halinde, sıfır atık belgesi iptal edilir.

Uygulamada değişiklik olması halinde söz konusu değişiklikler mevcut uygulamayı aksatmayacak şekilde sıfır atık yönetim sistemine entegre edilerek, değişikliği takip eden 30 (otuz) gün içerisinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden gerekli bildirimde bulunulur ve belge geçerliliğini korur.

Denetim ve İzleme

Sıfır atık belgesine sahip yerler il müdürlükleri tarafından belge geçerlilik süresi içerisinde asgari bir defa denetlenir.

Yapılan denetimlerde, belge sahibi yerlerin bu Yönetmelikte belirlenmiş belge esaslarına ve kriterlerine uygun olarak faaliyetlerini sürdürüp sürdürmediği kontrol edilir.

SIFIR ATIK EKİPMAN TEDARİĞİ

Sıfır Atık Belgelendirme ve tehlikeli / tehlikesiz atık geçici depolama üniteleri, kumbaraları gibi ekipmanların tedarik sürecinde, TORA Çevre Ekibi ile iletişime geçip detaylar için www.toracevre.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Kaynaklar.(1) [Sıfır atık yönetmeliği \(mevzuat.gov.tr\)](http://mevzuat.gov.tr)